Lietas arhīva Nr. AA43-0337-21/19
ECLI:LV:ADAT:2021:0617.A420169320.18.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2021.gada 17.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Karina Krastiņa,
tiesneši Una Mihailova un Ojārs Priedītis,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Valsts zemes dienesta faktiskās rīcības – datu reģistrēšanu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā – atzīšanu par prettiesisku un procesuālā pārkāpuma konstatēšanu, kā arī par pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienestam dzēst Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētos zemes vienības /adrese A/, kadastra apzīmējums /numurs A/, apgrūtinājumus – ceļa servitūtu teritoriju, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 13.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 28.martā pieteicējs /pers. A/ vērsās Valsts zemes dienesta (turpmāk – dienests) Zemgales reģionālajā nodaļā, lūdzot informēt, uz kādu normatīvo aktu pamata zemes vienībai /adrese A/, Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – Kadastra informācijas sistēma) reģistrēti objekta apgrūtinājumi – divi ceļa servitūti, kā arī lūgts Kadastra informācijas sistēmā labot datus atbilstoši Zemgales apgabaltiesas 2014.gada 3.oktobra spriedumam civillietā Nr.C15337409 (turpmāk – Spriedums).

Dienesta Zemgales reģionālā nodaļa 2017.gada 10.aprīļa atbildē Nr.2-09-Z/588 pieteicējam norādīja, ka Kadastra informācijas sistēmā zemes vienībai /adrese A/, kadastra apzīmējums /numurs A/(turpmāk – Zemes vienība) reģistrēti divi nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumi: "Ceļa servitūta teritorija" ar kodu 73150301001, 0,01 ha platībā, un "Ceļa servitūta teritorija" ar kodu 73120301002, 0,01 ha platībā (turpmāk kopā – ceļa servitūta teritorija) atbilstoši Spriedumam. 2017.gada 10.aprīlī kadastra kartē precizēts ceļa servitūta teritorijas attēlojums.

2020.gada 15.janvārī pieteicējs vērsās dienesta Zemgales reģionālajā nodaļā ar lūgumu sniegt informāciju, vai apgrūtinājumi ir reģistrēti zemesgrāmatā; lūgts labot Kadastra informācijas sistēmā Zemes vienībai reģistrēto ceļa servitūta teritoriju, ja ir pieļauta kļūda; ja kļūdas nav, – tad dzēst to, un izsniegt grafisko pielikumu.

Dienesta Zemgales reģionālā nodaļa 2020.gada 27.janvāra atbildē Nr.2-09-Z/85 (turpmāk – 2020.gada 27.janvāra atbilde) norādīja, ka pieteicējs jau 2017.gada 28.martā lūdza labot Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus – ceļa servitūta teritorijas attēlojumu atbilstoši Spriedumam. Dienests 2017.gada 10.aprīlī veica ceļa servitūta teritorijas attēlojuma Zemes vienībā aktualizāciju Kadastra informācijas sistēmas telpiskajos datos atbilstoši Spriedumam pievienotajām situācijas plāna skicēm, par ko pieteicēju informēja 2017.gada 10.aprīļa atbildē.

[2] Pieteicējs 2020.gada 27.janvāra atbildi apstrīdēja.

Dienesta ģenerāldirektors, izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, 2020.gada 17.marta lēmumā Nr.2-09/283 (turpmāk – Lēmums) norādīja turpmāk minēto.

[2.1] Pieteicējs apstrīd dienesta Zemgales reģionālās nodaļas 2016.gada 26. un 27.aprīlī veikto faktisko rīcību, Kadastra informācijas sistēmā reģistrējot nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus – ceļa servitūtu teritoriju Zemes vienībā.

[2.2] Kadastra informācijas sistēmā reģistrēts nekustamais īpašums ar kadastra numuru /numurs A//adrese A/, kura sastāvā ir iekļauta Zemes vienība un daudzdzīvokļu dzīvojamā māja ar kadastra apzīmējumu /numurs B/. Minētais nekustamais īpašums ir pilnībā sadalīts dzīvokļa īpašumos. Uz pieteicēja vārda reģistrēts dzīvokļa īpašums ar kadastra numuru /numurs C/, /adrese B/, ar tā sastāvā reģistrētu telpu grupu un kopīpašuma 580/2637 domājamām daļām no dzīvojamās ēkas un Zemes vienības.

Pamatojoties uz nekustamā īpašuma /adrese C/, īpašnieka 2016.gada 18.aprīļa iesniegumu un nekustamā īpašuma /adrese D/, īpašnieka 2016.gada 18.aprīļa iesniegumu, kuriem pievienots Spriedums ar situācijas plāna skici, 2016.gada 26. un 27.aprīlī Kadastra informācijas sistēmas teksta un telpiskajos datos Zemes vienībai ir reģistrēti divi apgrūtinājumi – ceļa servitūtu teritorijas, katra 0,01 ha platībā.

[2.3] Pamatojoties uz pieteicēja 2017.gada 28.marta iesniegumu, izvērtējot ceļa servitūtu teritoriju attēlojumu Kadastra

informācija sistēmas telpiskajos datos, dienests konstatēja neatbilstības ar Spriedumam pievienotajā situācijas plāna skicē norādīto ceļa servitūtu teritoriju attēlojumu. Ievērojot minēto un Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 93.pantā noteikto regulējumu, dienests 2017.gada 10.aprīlī laboja kadastra kartes telpiskos datus par ceļa servitūtu teritoriju izvietojumu Zemes vienībā atbilstoši Spriedumam un situācijas plāna skicē norādītajam. Par minēto pieteicējam atbilde tika sniegta 2017.gada 10.aprīlī, tostarp norādot tiesisko pamatu, atbilstoši kuram Kadastra informācijas sistēmā reģistrēta ceļa servitūtu teritorija.

[2.4] Pamatojoties uz pieteicēja 2020.gada 15.janvāra iesniegumu, dienests, atkārtoti izvērtējot dokumentus un Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus, nekonstatēja kļūdu reģistrētajos Kadastra informācijas sistēmas datos un informēja pieteicēju, ka nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumi – ceļa servitūtu teritorija – Kadastra informācijas sistēmā reģistrēta atbilstoši dienesta rīcībā esošajam Spriedumam un tam pievienotajai situācijas plāna skicei, un to reģistrācija atbilst Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 24.panta pirmās daļas 4.punktā noteiktajām prasībām.

Ievērojot minēto, dienestam nav pamata labot Kadastra informācijas sistēmas datus par Zemes vienībai reģistrētajiem nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumiem – ceļa servitūtu teritorijām.

[2.5] Konkrētajā gadījumā Kadastra informācijas sistēmā reģistrētas ceļa servitūtu teritorijas nodibināšanas dokuments i r Spriedums, no kuram pievienotajām situācijas plāna skicēm ir iegūstama informācija par ceļa servitūtu teritorijas izvietojumu Zemes vienībā.

Tā kā Sprieduma rezolutīvajā daļā nepārprotami ir ietverti vārdi: "Noteikt ceļa servitūtu saskaņā ar situācijas plāna skici", tad atzīstams, ka Spriedumā minētā situācijas plāna skice ir tas dokuments, kurā ir attēloti tiesas noteiktie servitūti. Situācijas plāna skice ir neatņemama Sprieduma sastāvdaļa.

A r Spriedumu nodibinātie fakti nav apstrīdami administratīvā procesa kārtībā. Dienests nav tiesīgs nedz pārskatīt Spriedumu, nedz neievērot tajā noteikto.

[2.6] Atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 10.aprīļa noteikumu Nr.263 "Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.263) 111.punktam, lai dienests būtu tiesīgs no Kadastra informācijas sistēmas dzēst ceļa servitūtu teritoriju, dienestam jāsaņem attiecīga informācija no Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas. Līdz ar to, lai veiktu ceļa servitūtu teritorijas dzēšanu, pieteicējam vispirms jāvēršas vispārējās jurisdikcijas tiesā par attiecīgā servitūta dzēšanu.

[2.7] Pieteicēja lūgums sniegt informāciju, kura dienesta amatpersona reģistrējusi Kadastra informācijas sistēmā nekustamā īpašuma apgrūtinājumus, noraidīts, norādot, ka par dienesta darbības tiesiskumu atbild tā vadītājs.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu.

Pamatojoties uz pieteicēja pieteikumu, ierosināta administratīvā lieta par dienesta faktiskās rīcības – datu reģistrēšanu Kadastra informācijas sistēmā – atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu dienestam dzēst Zemes vienībai reģistrētos apgrūtinājumus – ceļa servitūtu teritorijas. Vēlāk pieņemts pieteikuma papildinājumus par dienesta pieļauta procesuālā pārkāpuma konstatēšanu, nesniedzot informāciju par dienesta amatpersonu, kura Kadastra informācijas sistēmā reģistrēja nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus.

Pieteikumā norādīts, ka pieteicējam 2017.gadā kļuva zināms, ka dienests Kadastra informācijas sistēmā Zemes vienībai reģistrējis apgrūtinājumus. Pieteicējs vērsās dienestā, lai noskaidrotu, uz kādu normatīvo aktu pamata tas darīts, uz ko saņēmis 2017.gada 10.aprīļa atbildi, kas, viņaprāt, nebija pamatota. Dienests atteica labot ceļu servitūtu teritoriju reģistrācijas kļūdu. Šo atbildi pieteicējs apstrīdēja, lūdzot sniegt informāciju, kura amatpersona situācijas plāna skici reģistrēja kā grafisko pielikumu, un dzēst prettiesiski reģistrētos apgrūtinājumus. Dienestam nebija kompetences interpretēt Spriedumu, bet tam bija jārīkojas atbilstoši noteikumu Nr.263 23.punkta 1.1.apakšpunktā noteiktajam.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 13.oktobra spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minēto.

[4.1] Lietā ir strīds par to, vai dienests pamatoti atteica labot vai dzēst Zemes vienībai Kadastra informācijas sistēmā reģistrēto ceļa servitūtu teritoriju.

[4.2] Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunkts paredz, ka par nekustamā īpašuma objektu Kadastra informācijas sistēmā reģistrē un uztur ziņas par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumiem, kas noteikti uz likuma pamata, un ceļa servitūtu teritoriju atbilstoši nekustamā īpašuma objekta noteikšanas dokumentiem.

Kārtību, kādā tiek veikta nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu reģistrācija un aktualizācija, noteic noteikumu Nr.263 4.nodaļa. Noteikumu Nr.263 105.punkts noteic, ka Kadastra informācijas sistēmā saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto apgrūtinājumu klasifikatoru reģistrē nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu – zemes vienības teritoriju vai būvi, kurā saskaņā ar normatīvo aktu, līgumu vai tiesas nolēmumu ir noteikts lietošanas tiesību aprobežojums.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 4.februāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas izveidi un uzturēšanu un apgrūtināto teritoriju un nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu klasifikatoru" 3.pielikumu, kas noteic nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu klasifikatoru, nekustamā īpašuma objektu apgrūtinājums ir ceļa servitūta teritorija (kods 7315030100).

Tādējādi ziņas par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu – ceļa servitūta teritoriju – noteiktai zemes vienības ir ierakstāmas Kadastra informācijas sistēmā.

[4.3] Tiesa konstatēja, ka ar Spriedumu, kas stājies spēkā 2016.gada 31.martā:

1) nekustamajā īpašumā /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, noteikts ceļa servitūts par labu nekustamajam īpašumam /adrese C/, kadastra numurs /numurs D/, saskaņā ar situācijas plāna skici 4,5 m platumā (pie nekustamā īpašuma ar kadastra numuru /numurs D/4,3 m platumā) un 32 m garumā gar ēkas /adrese A/, labo pusi no /adreses A, B, C, D iela/;

2) nekustamajā īpašumā /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, noteikts ceļa servitūts par labu nekustamajam īpašumam /adrese D/, kadastra numurs /numurs E/, saskaņā ar situācijas plāna skici 4,5 m platumā (pie nekustamā īpašuma ar kadastra numuru /numurs E/ 4,29 m platumā) un 35 m garumā gar ēkas /adrese A/, labo pusi no /adreses A, B, C, D iela/;

3) noteikts, ka ceļa servitūta tiesības ir koroborējamas Jelgavas pilsētas zemesgrāmatu nodaļā nekustamā īpašuma /adrese A/, nodalījumā Nr.4806.

Nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, zemesgrāmatas nodalījumā Nr.4806 2016.gada 27.aprīlī, pamatojoties uz Spriedumu, izdarīta atzīme par nekustamā īpašuma apgrūtinājumiem – ceļa servitūtu teritoriju.

Ņemot vērā minēto, tiesa secināja, ka uz Sprieduma pamata nekustamais īpašums /adrese A/ (tā sastāvā esošā Zemes vienība), kā kalpojošais nekustamais īpašums tika apgrūtināts ar ceļa servitūtu par labu diviem valdošajiem nekustamajiem īpašumiem: /adrese C/, un /adrese D/, atbilstoši Sprieduma rezolutīvajā daļā norādītajai situācijas plāna skicei.

Pamatojoties uz Spriedumu un tam pievienoto situācijas plāna skici, kā arī valdošo nekustamo īpašumu /adrese C/, un /adrese D/, īpašnieku iesniegumiem, Zemes vienībai Kadastra informācijas sistēmā tika reģistrēts nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājums – divas ceļa servitūta teritorijas (kods 7315030100), katra 0,01 ha platībā.

[4.4] Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 93.pants noteic, ja dienests konstatējis kadastra datu neatbilstību dokumentiem, uz kuru pamata kadastra dati reģistrēti vai aktualizēti, tas normatīvajos aktos noteiktajā termiņā izlabo kļūdainos kadastra datus, tos aktualizējot, un sedz ar to saistītos izdevumus.

Tādējādi, lai dienestam būtu tiesības labot kadastra datus, dienestam jākonstatē, ka Kadastra informācijas sistēmas dati neatbilst tiem dienesta rīcībā esošajiem dokumentiem, uz kuru pamata šie dati reģistrēti vai aktualizēti.

Izskatāmajā gadījumā dienests nekonstatēja, ka kadastra dati par Zemes vienību saturētu kļūdainas ziņas par apgrūtinājumu – ceļa servitūtu teritoriju. Dienests norādīja uz tā rīcībā esošo Spriedumu un ietverto atsauci uz situācijas plāna skici kā Sprieduma sastāvdaļu, no kā iegūtas ziņas par apgrūtinājuma – ceļa servitūtu teritorijas esību, lai Kadastra informācijas sistēmā reģistrētu attiecīgo ceļa servitūtu teritoriju noteiktā platībā. Proti, dienests atzina, ka no minētajiem dokumentiem izriet, ka Zemes vienībai ir noteikts ceļa servitūts un tā teritorija kā kadastra ziņas un nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājums ir reģistrējams Kadastra informācijas sistēmā.

[4.5] Izvērtējot dienesta rīcību, reģistrējot Zemes vienībai apgrūtinājumu – ceļa servitūtu teritoriju, tiesa atzina, ka dienests pamatoti un atbilstoši piemēroja noteikumu Nr.263 4.nodaļas (105.–113.punkts) normas (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018.gada 14.septembrim), kas noteic nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājuma reģistrācijas un aktualizācijas kārtību.

Saskaņā ar šo noteikumu 106.punkta Kadastra informācijas sistēmā nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus reģistrē atbilstoši zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem un dokumentiem par ceļa servitūta nodibināšanu; 108.punkta 1.apakšpunkts noteic, ka papildus zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem Kadastra informācijas sistēmā reģistrē nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu, ja ierosinātājs iesniedz dokumentu par ceļa servitūta nodibināšanu un tā grafisko pielikumu (tai skaitā zemes robežu plānu), kurā iezīmēta ceļa servitūta atrašanās vieta.

Tādējādi, lai reģistrētu ziņas par apgrūtinājumu, dienesta rīcībā jābūt dokumentam par ceļa servitūta nodibināšanu un dokumentam, kurš satur ceļa servitūta teritorijas grafisku attēlojumu – robežas, platību.

No dienesta rīcībā esošā Sprieduma konstatējams ceļa servitūta nodibināšanas fakts, savukārt no Spriedumam pievienotās situācijas plāna skices (nodibinātā ceļa servitūta teritorijas grafisks attēlojums) – ceļa servitūta vieta Zemes vienībā.

Tā kā minētais situācijas plāns kā Sprieduma sastāvdaļa nav anulēts un ir spēkā esošs, dienestam nav pamata šo dokumentu kopsakarā ar Spriedumā nospriesto neņemt vērā, izmantojot to kā avotu ziņu iegūšanai par ceļa servitūtu teritorijas robežām un platību Zemes vienībā.

[4.6] Ja ceļa servitūta teritorija Zemes vienībā Spriedumā noteikta kļūdaini, dienests nav tā institūcija, kura kompetencē būtu labot Spriedumā noteiktās ceļa servitūta robežas un platību.

Atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 27.[1] pantam (redakcijā, kas spēkā no 2019.gada 1.decembra) ceļa servitūta teritorijas dzēšana ir iespējama tikai iesniedzot nostiprinājuma lūgumu par attiecīgā servitūta dzēšanu rajona (pilsētas) tiesā. Arī noteikumu Nr.263 111.punkts paredz, ka ierakstu par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu – ceļa servitūtu – Kadastra informācijas sistēmā dzēš, ja: iesniegts dokuments par ceļa servitūta izbeigšanu saskaņā ar Civillikuma 1237.pantu; iesniegts spēkā esošs tiesas nolēmums par ceļa servitūta atcelšanu vai tā neesību; iesniegts apgrūtinājumu plāns, kas nesatur ziņas par iepriekš Kadastra informācijas sistēmā reģistrētu nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu, un zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumenti satur dokumentu par ceļa servitūta izbeigšanu.

Pieteicējs nav norādījis ne uz vienu no šādiem gadījumiem, kad būtu pamats dzēst Kadastra informācijas sistēmā ierakstu par ceļa servitūtu teritoriju Zemes vienībā.

Savukārt pieteicēja norāde uz noteikumu Nr.263 23.punkta 1.1.apakšpunktu izskatāmajā gadījumā nav piemērojama, jo nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājuma reģistrācija nav pielīdzināma zemes vienības kā nekustamā īpašuma objekta reģistrācijai Kadastra informācijas sistēmā, kad jāiesniedz šajā tiesību normā paredzētie dokumenti (grafiskais pielikums – zemes robežu plāna kopija vai cits grafiskais materiālais, kurā attēlota plānotā zemes vienības daļa, vai zemes vienības daļas kadastrālās uzmērīšanas dokuments).

Kā norādīts iepriekš, nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājuma reģistrēšanai Kadastra informācijas sistēmā pietiek iesniegt dokumentu par ceļa servitūta nodibināšanu un tā grafisko pielikumu, kurā iezīmēta ceļa servitūta atrašanās vieta.

Tam, kā šis grafiskais materiāls nosaukts, grafiskais pielikums vai situācijas plāns, nav tiesiskas nozīmes, ja no tā satura ir gūstamas pietiekošas Kadastra informācijas sistēmā reģistrējamās ziņas.

[4.7] Ievērojot konstatēto, tiesa atzina, ka dienestam, izskatot pieteicēja 2020.gada iesniegumus, nebija pamata labot vai dzēst Kadastra informācijas sistēmā reģistrētās ziņas par ceļa servitūtu teritoriju Zemes vienībā vai konstatēt tās neesību.

Tā kā dienesta faktiskā rīcība – nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu (ceļa servitūtu teritorijas) reģistrēšana Kadastra informācijas sistēmā – ir atzīstama par tiesisku, nav pamata uzdot pienākumu dienestam dzēst Kadastra informācijas sistēmā ierakstu par Zemes vienības ceļa servitūtu teritorijas apgrūtinājumu.

Tāpat tiesa nekonstatēja, ka informācijas nesniegšana pieteicējam par dienesta amatpersonu, kura reģistrēja Kadastra informācijas sistēmā ziņas par ceļa servitūtu teritorijām Zemes vienībā, pēc būtības ietekmētu veikto iestādes faktisko rīcību. Pieteikumā arī nav precizēts, kāda bija šādas informācijas nepieciešamība.

[4.8] Ievērojot konstatētos apstākļus, tiesa atzina, ka pieteicēja pieteikums ir pilnībā noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 13.oktobra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[5.1] Tiesa nepamatoti norāda, ka dienests servitūta robežas un platību Kadastra informācijas sistēmā reģistrēja atbilstoši Spriedumam. Tā kā Spriedumā vispār nav runa par apgrūtinājuma platību 0,02 ha, tad dienests prettiesiski pārskatīja spēkā stājušos Spriedumu, nosakot platību 0,02 ha, neiesniedzot šādas platības aprēķinu atbilstoši normatīvajiem aktiem. Dienests nav reģistrējis apgrūtinājumu un platību deviņus metrus, kā tas noteikts atbilstoši Spriedumam. Ir apstrīdami lietai pievienotie privāti zīmējumi (*lietas 30.lapa, situācijas plāna skice*), kas nav sertificēta mērnieka sagatavots zemes robežu plāns.

[5.2] Atbilstoši noteikumu Nr.263 106. un 108.punktam Kadastra informācijas sistēmā apgrūtinājumu uzmērīšanu veic sertificēts mērnieks.

Nevar būt situācija, kad pašvaldības zemesgrāmatā reģistrētam servitūtam ir vienas prasības, lai to reģistrētu Kadastra informācijas sistēmā, bet privātpersonai citas.

[5.3] Lūgts izskatīt lietu mutvārdu procesā.

[6] Dienests rakstveida paskaidrojumos pieteicēja apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un pirmās instances tiesas spriedumu par tiesisku un pamatotu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem un lietā jau sniegtajiem paskaidrojumiem.

Papildus norādīti turpmāk minētie argumenti.

[6.1] Kadastra informācijas sistēmā ceļa servitūtu teritorijas platība hektāros ir reģistrēta, ņemot vērā Spriedumā noteikto par ceļa servitūtu teritorijas garumu un platumu, sareizinot ceļa servitūta garumu un platumu un sadalot sareizināto ar viena hektāra mērvienību kvadrātmetros.

[6.2] Kadastra informācijas sistēmas teksta un telpiskajos datos netiek reģistrēts ceļa servitūta platums. Tas tiek ņemts vērā, aprēķinot ceļa servitūta kā apgrūtinājuma platību un attēlojot ceļa servitūta atrašanās vietu kadastra kartē.

Motīvu daļa

[7] Pieteicējs apelācijas sūdzībā lūdz lietu izskatīt mutvārdu procesā, lūgumu nemotivējot.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā. Tiesa, izvērtējot procesa dalībnieka motivētu lūgumu, var noteikt lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Kā atzīts judikatūrā, lietas izskatīšana tiesas sēdē ir lietderīga gadījumos, kuros no lietā esošajiem dokumentiem nevar gūt pilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu. Šādos apstākļos personu uzklausīšana tiesas sēdē var sekmēt pareizu izskatāmā jautājuma izlemšanu. Savukārt, ja lietas materiāli ir pietiekami izskatāmā jautājuma izlemšanai, tad mutvārdu process parasti nav lietderīgs (sk., piem., *Senāta Administratīvo lietu departamenta 2014.gada 6.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-0034-14 6.punktu*).

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka no pieteikuma un apelācijas sūdzības izriet skaidri pieteicēja argumenti par dienesta veikto faktisko rīcību, dienestam reģistrējot Kadastra informācijas sistēmā Zemes vienības apgrūtinājumus – ceļa servitūtu teritoriju, un par pirmās instances tiesas spriedumu. Pārbaudot lietas materiālus, atzīstams, ka lietā esošie rakstveida pierādījumi ir pietiekami administratīvās lietas izspriešanai, kā arī lietā nav nepieciešams noskaidrot kādus neskaidrus faktiskos apstākļus.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka lietu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu ir iespējams izskatīt rakstveida procesā, vadoties no lietā esošajiem dokumentiem.

[8] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā ar pieteicēja apelācijas sūdzības un procesa dalībnieku argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos

apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudot pārsūdzētā sprieduma motivāciju, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvā rajona tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Tiesa pamatoti konstatēja, ka Kadastra informācijas sistēmā nekustamā īpašuma /adrese A/, sastāvā esošajai Zemes vienībai tiesiski saskaņā ar noteikumiem Nr.263 un atbilstoši spēkā esošam tiesas nolēmumam civillietā – Spriedumam un tam pievienotajai situācijas plāna skicei – reģistrēts nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājums – ceļa servitūtu teritorija. Tāpat tiesa pamatoti konstatēja, ka Spriedumam pievienotā situācijas plāna skice ir neatņemama Sprieduma sastāvdaļa, uz ko nepārprotami norādīts Sprieduma rezolutīvajā daļā un no kā dienests pamatoti ieguva ziņas par ceļa servitūtu teritorijas esību un tās platību.

Apgabaltiesa, pievienojoties Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivācijai, atzīst, ka Spriedums ir dokuments par ceļa servitūta nodibināšanu, savukārt Spriedumam pievienotā situācijas plāna skice ir dokuments, kas satur ceļa servitūtu teritorijas grafisko attēlojumu – robežas un platību Zemes vienībā, kas ir norādīts arī Sprieduma tekstā (Sprieduma 15.lappuses pirmā rindkopa).

Ievērojot to, ka faktiskie apstākļi lietā nav mainījušies – atbilstoši dienesta rīcībā esošajām ziņām Zemes vienībai (pamatojoties uz Spriedumu un tā pielikumu) vēl joprojām ir reģistrēts apgrūtinājums – ceļa servitūtu teritorija, pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka konkrētajā gadījumā dienestam nav pienākuma labot vai dzēst Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus par Zemes vienības apgrūtinājumiem vai konstatēt to neesību Zemes vienībā.

Turklāt pieteicējam vairakkārt gan iestādē, gan pirmās instances tiesas spriedumā norādīts, kādā kārtībā ir dzēšama ceļa servitūtu teritorija. Tiesa pareizi konstatēja, ka pieteicējs lietā nav norādījis nevienu noteikumu Nr.263 111.punktā minēto apstākli, kas būtu pamats nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājuma – ceļa servitūtu teritorijas – ieraksta dzēšanai Kadastra informācijas sistēmā.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka nav konstatējams iestādes procesuālais pārkāpums, nesniedzot pieteicējam informāciju administratīvā procesā iestādē par konkrētu personu. Iestādes ierēdņu darbības un veiktā faktiskā rīcība ir pieskaitāma iestādei, tādēļ pieteicēja tiesības, nenorādot viņam konkrētu ierēdni (personu), netiek skartas. Turklāt konkrētajā gadījumā dienesta faktiskā rīcība ir atzīstama par tiesisku.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst pirmās instances tiesas spriedumā ietverto pamatojumu par pareizu un pilnībā pietiekamu, tādēļ tam pievienojas, to neatkārtojot.

[10] Pieteicēja apelācijas sūdzības argumentus apgabaltiesa atzīst par nepamatotiem, ievērojot turpmāk minēto.

[11] Apelācijas sūdzībā pieteicējs pirmo reizi izteicis iebildumus par Kadastra informācijas sistēmā reģistrētās ceļa servitūtu teritorijas apjomu 0,02 ha, norādot, ka Spriedumā šāda platība nav minēta, līdz ar to dienests ir pārskatījis Spriedumu.

Kā tas konstatējams no lietas, Kadastra informācijas sistēmas teksta un telpiskajos datos Zemes vienībai ir reģistrēti divi nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumi: „Ceļa servitūta teritorija" ar kodu 7315030100001 0,01 ha platībā un „Ceļa servitūta teritorija" ar kodu 7315030100002 0,01 ha platībā.

Ar Spriedumu ceļa servitūts Zemes vienībā par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs D/ /adrese A/, saskaņā ar situācijas plāna skici noteikts 4,5 m platumā un 32 m garumā. Savukārt ceļa servitūts Zemes vienībā par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs E/ /adrese B/, saskaņā ar situācijas plāna skici noteikts 4,5 m platumā un 35 m garumā.

Saskaņā ar noteikumu Nr.263 105.punktu Kadastra informācijas sistēmā saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto apgrūtinājumu klasifikatoru reģistrē nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu – *zemes vienības teritoriju* vai būvi, kurā saskaņā ar normatīvo aktu, līgumu vai tiesas nolēmumu ir noteikts lietošanas tiesību aprobežojums vai saimnieciskās darbības ierobežojums.

Šo noteikumu 136.punktā noteikts, ka Kadastra informācijas sistēmā uzturamo kadastra datu saturs norādīts šo noteikumu 5.pielikumā.

Savukārt atbilstoši noteikumu Nr.263 5.pielikuma 3.3.punktam Kadastra informācijas sistēmā kā zemes vienību raksturojošos datus reģistrē datus par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumiem, tai skaitā, datus par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumam piekritīgo *platību zemes vienībā* (3.3.5.punkts).

Ievērojot minēto, secināms, ka Zemes vienības apgrūtinājuma – ceļa servitūtu teritorijas – apjoms Kadastra informācija sistēmā ir reģistrējams kā šim konkrētajam apgrūtinājumam piekritīgā platība Zemes vienībā.

Savukārt ceļa servitūta teritorijas platība aprēķināma hektāros pēc formulas: reizinot ceļa servitūta garumu un platumu, un sadalot sareizināto ar viena hektāra mērvienību kvadrātmetros (1 ha ir 10 000 m^2).

Līdz ar to, kā to pamatoti norādījis dienests paskaidrojumos par apelācijas sūdzību, atbilstoši Spriedumam ceļa servitūta platība, kas noteikta par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs D/ /adrese C/, aprēķināma: 4,5 m (platums) sareizinot ar 32 m (garums) un izdalot ar 10 000 m^2 (1 ha ir 10 000 m^2), kas rezultātā veido 0,0144 ha (ņemot vērā pirmos divus ciparus aiz komata, tas ir 0,01 ha).

Savukārt platība, kas noteikta par labu nekustamajam īpašumam ar kadastra numuru /numurs E/3 /adrese B/, aprēķināma: 4,5m (platums) sareizinot ar 35 m (garums) un izdalot ar 10 000 m^2 (1 ha ir 10 000 m^2), kas rezultātā veido 0,01575 ha (ņemot vērā divus pirmos ciparus aiz komata, tas ir 0,01 ha).

Ievērojot Kadastra informācijas sistēmā reģistrējamos datus par apgrūtinājumu – ceļa servitūtu teritoriju, apgabaltiesa

konstatē, ka dienests matemātiski pareizi, ņemot vērā Spriedumā noteikto par ceļa servitūta garumu un platumu, noteica ceļa servitūta teritorijas platību (ha), kas pareizi reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā.

Turklāt no Spriedumam pievienotās situācijas plāna skices izriet, ka ceļa servitūtu teritorijas, kas noteiktas par labu nekustamajam īpašumam /adrese C/ un par labu nekustamajam īpašumam /adrese D/, praktiski pārklājas, ceļa servitūti noteikti pa to pašu dabā esošu piebraucamo ceļu gar ēkas /adrese A/, labo pusi (viena ceļa servitūta garums ir 35 metri, otra – 32 metri; atšķiras ceļa servitūta platumi pie valdošo nekustamo īpašumu robežas). Līdz ar to nepamatota ir pieteicēja norāde, ka ceļa servitūts ir noteikts 0,02 ha platībā, jo tas neatbilst pierādījumiem lietā.

Kā to pamatoti norādījis dienests, Kadastra informācijas sistēmas teksta un telpiskajos datos netiek reģistrēts ceļa servitūta platums. Ceļa servitūta platums tiek ņemts vērā, aprēķinot ceļa servitūta kā apgrūtinājuma platību un attēlojot ceļa servitūta atrašanās vietu Kadastra informācijas sistēmas telpiskajos datos (kadastra kartē). Līdz ar to dienestam, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, nebija jāreģistrē ceļa servitūtu platumu deviņi metri, kā tas norādīts Spriedumā, bet gan jāņem vērā šis servitūta raksturlielums, aprēķinot un nosakot ceļa servitūtu teritorijas platību.

Tāpat konkrētajā gadījumā nav būtiskas nozīmes tam, ka Spriedumā šāda ceļa servitūta platība hektāros tiešā veidā nav minēta, jo civillietā Nr.C15337409 tika skatīts strīds par ceļa servitūta nodibināšanu un ceļa servitūta robežu noteikšanu. Savukārt Kadastra informācijas sistēmā reģistrējamo apgrūtinājuma platību, kā jau norādīts, aprēķina, ņemot vērā Spriedumā minētos apgrūtinājumu parametrus – ceļa servitūta platumu un garumu.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Zemes vienībai Kadastra informācijas sistēmā tiesiski reģistrēts nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājums – divas ceļa servitūtu teritorijas (kods 7315030100) katra 0,01 ha platībā.

[12] Apelācijas sūdzībā izteikti iebildumi par to, ka Kadastra informācijas sistēmas dati par Zemes vienības apgrūtinājumu reģistrēti, pamatojoties uz vispārējās jurisdikcijas tiesai iesniegto situācijas plāna skici, nevis pamatojoties uz sertificēta mērnieka zemes robežu plānu.

Konkrētajā gadījumā ceļa servitūta teritorija Kadastra informācijas sistēmā reģistrēta atbilstoši noteikumu Nr.263 105.punktam, kas noteic, ka Kadastra informācijas sistēmā reģistrē arī tādu nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu – zemes vienības teritoriju –, kurā saskaņā ar tiesas nolēmumu ir noteikts lietošanas tiesību aprobežojums.

Atbilstoši noteikumu Nr.263 106.punktam (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018.gada 14.septembrim) Kadastra informācijas sistēmā nekustamā īpašuma apgrūtinājumus reģistrē atbilstoši zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem un dokumentiem par ceļa servitūta un nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājuma nodibināšanu. Savukārt šo noteikumu 108.punkta 1.apakšpunkts noteic, ka papildus zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem Kadastra informācijas sistēmā reģistrē nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu, ja ierosinātājs iesniedz dokumentu par ceļa servitūta nodibināšanu un tā grafisko pielikumu (tai skaitā zemes robežu plānu), kurā iezīmēta ceļa servitūta atrašanās vieta.

Konkrētā ceļa servitūtu teritorija Kadastra informācijas sistēmā ir reģistrēta, pamatojoties uz Spriedumu, savukārt ceļa servitūta atrašanās vieta izriet no Sprieduma neatņemas sastāvdaļas (pielikuma) – situācijas plāna skices, kur iezīmēta abu ceļa servitūtu atrašanās vieta (gandrīz pilnībā pārklājas).

Kā tas nodibināts ar spēkā stājušos Spriedumu, situācijas plāna skici iesniedza prasītāji civillietā Nr.C15337409, un prasītāju iesniegto situācijas plāna skici vispārējās jurisdikcijas tiesa atzina par pamatu ceļa servitūtu teritorijas nodibināšanai (sk. *Sprieduma 4., 6.lapu*). Līdz ar to šajā gadījumā par dokumentu par ceļa servitūta grafisko pielikumu, kurā iezīmēta ceļa servitūta atrašanās vieta, ir uzskatāma situācijas plāna skice.

Tādējādi, pretēji pieteicēja norādītajam, konkrētajā gadījumā datu reģistrēšanai par ceļa servitūtu teritorijas robežām un platību Zemes vienībā Kadastra informācijas sistēmā nebija nepieciešams sertificēta mērnieka izstrādāts zemes robežu plāns, atšķirībā no gadījumiem, kad nekustāmā īpašuma objekta apgrūtinājums tiek nodibināts saskaņā ar normatīvo aktu vai līgumu atbilstoši noteikumu Nr.263 105.punktam. Tādā gadījumā atbilstoši šo noteikumu 106.punktam, lai zemes vienībai Kadastra informācijas sistēmā reģistrētu nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus, dienestā ir jāiesniedz zemes kadastrālā uzmērīšanas dokumenti, kurus ir sagatavojis zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificēta persona – mērnieks.

[13] Pieteicējs apelācijas sūdzībai pievienojis dienesta Zemgales reģionālās nodaļas 2016.gada 7.aprīļa vēstuli Nr.2-09-Z/1245 un 2016.gada 10.jūnija vēstuli Nr.2-09/1671, kas adresētas /pers. B/, Jelgavas domes 1999.gada 19.jūlija vēstuli Nr.705/4.2 un Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvaldes 2012.gada 18.jūlija situācijas plānu /adrese A/ (*lietas 73.-76.lapa*).

Novērtējot minētos dokumentus, apgabaltiesa atzīst, ka tie, pirmkārt, ir adresēti citai fiziskai personai, atbildot uz tās iesniegumiem, un, otrkārt, tie pēc būtības neattiecas uz strīdus ceļa servitūtu teritorijas datu reģistrēšanu Kadastra informācijas sistēmā, līdz ar to tiem šajā lietā nav tiesiskas nozīmes.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307., 309.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts zemes dienesta faktiskās rīcības – datu reģistrēšanu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā – atzīšanu par prettiesisku un procesuālā pārkāpuma konstatēšanu, kā arī par

pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienestam dzēst Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētos zemes vienības /adrese A/, kadastra apzīmējums /numurs A/, apgrūtinājumus – ceļa servitūtu teritoriju.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente	*(personiskais paraksts)*	K.Krastiņa
Tiesneši	*(personiskais paraksts)*	U.Mihailova
	(personiskais paraksts)	O.Priedītis